

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Berouně rozhodl v hlavním líčení konaném dne 22. 9. 2021 v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Grombíře a přísedících Ing. Jaroslavy Marhoulové a JUDr. Jiřiny Novákové, takto:

Obžalovaný [REDACTED], narozený [REDACTED] v [REDACTED], trvale bytem [REDACTED]
[REDACTED] t. č. bytem [REDACTED]

je vinen, že

dne 30. 3. 2020 v 02:37 hodin na odpočívadle benzinové čerpací stanice MOL na 36,5 km dálnice D5 ve směru na Plzeň a Rozvadov, okres Beroun, z telefonního čísla [REDACTED] zavolal na tísňovou linku Policie České republiky 158, kde sloužícímu policistovi sdělil, že je v ohrožení života, ví, že má koronavirus a roznáší to tady po celé České republice a po všem, dále uvedl, že je v dodávce, zrovna přijel z Německa a na hranicích nebyl kontrolován, že přijede k rodině a tam to nakazí, odmítl sdělit své jméno a řekl, že doufá, že se policista nakazí, přičemž jeho informace o nauce koronavirem a jejím šíření sdělená na tísňovou linku vyvolala další úkony Policie České republiky, příslušníci Policie České republiky se snažili volající osobu ztotožnit a lokalizovat, opakovaně se pokoušeli volajícímu dovolat zpět, avšak obžalovaný telefonní hovor opakovaně nepřijal, přičemž úkony ke ztotožnění a lokalizaci obžalovaného provádělo kontinuálně od 30. 3. 2020 od 2:43 hodin několik útvarů Policie České republiky, a to včetně Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Policejního prezidia a Dálničního oddělení Rudná, přičemž členové hlídky Dálničního oddělení Rudná mimo jiné též projížděli část dálnice D5 za účelem nalezení volajícího, následně po řadě úkonů několika útvarů Policie České

republiky byl obžalovaný nalezen a ztotožněn dne 30. 3. 2020 v 8:35 hodin, a to ve vozidle Peugeot Boxer, registrační značky [REDAKCE] na odpočívadle benzinové čerpací stanice MOL na 36,5 km dálnice D5 ve směru na Plzeň, kdy hlídce Policie České republiky tvrdil, že byl testován na koronavirus s negativním výsledkem, přičemž obžalovanému byl následně proveden test na Covid-19, jehož výsledek byl negativní, přičemž obžalovaný se tohoto jednání navíc dopustil, ačkoliv věděl, že takto jedná v době nouzového stavu, který byl vyhlášen pro území České republiky právě z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru, usnesením vlády České republiky č. 194 ze dne 12. 3. 2020, v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, na dobu od 14:00 hodin dne 12. března 2020 na dobu 30 dnů, a dalších navazujících usnesení vlády České republiky o přijetí krizových opatření s výskytem koronaviru na území České republiky,

tedy

jinou nepravdivou zprávu, která je způsobilá vyvolat opatření vedoucí k nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa a bezdůvodnou záchrannou práci integrovaného záchranného systému, sdělil orgánu Policie České republiky, a takový čin spáchal za stavu ohrožení státu a jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek a majetek,

čím spáchal

zločin šíření poplašné zprávy podle § 357 odst. 2, odst. 4 písm. a) tr. zákoníku.

a odsuzuje se

podle § 47 odst. 1 tr. zákoníku soud upouští od potrestání obžalovaného,

podle § 99 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se obžalovanému ukládá ochranné léčení psychiatrické ambulantní formou.

Odůvodnění

1. Po provedeném hlavním líčení vzal soud za prokázaný skutkový stav uvedený ve výroku tohoto rozsudku.
2. Obžalovaný se doznal k jednání, pro které je stíhán, resp. k jednání, pro které na něj byla podána obžaloba. Tvrdí ale, že si nepamatuje, že by se tohoto jednání dopustil. Uvedl mj., že zastavil s vozem Peugeot Boxer na odpočívadle benzínky MOL kolem 20. hodiny. Když zastavil, volal ženě, díval se na pořad Superstar, při kterém usnul. Něco pojedl, ale alkohol nepil. Asi v půl jedné v noci jej probudil zlý sen, že má koronavirus, znovu volal ženě, a to určitě kvůli tomu snu. Neví o tom, že by volal linku 112, neví o tom, že by mluvil s nějakým policistou. Potom si pamatuje až to, že jej vzbudila policejní hlídka, test na alkohol odmítl.

3. Znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie MUDr. Trojan ve svém znaleckém posudku, resp. ve své výpovědi mj. uvedl, že obžalovaný v době, kdy měl páchat trestnou činnost, netrpěl a ani v současnosti netrpí duševní chorobou ve smyslu psychologického onemocnění. Trpěl a trpí však organickým poškozením mozku jakožto následkem alkoholové závislosti. V době, kdy se měl dopustit trestné činnosti, z níž je viněn, trpěl stavem zmatenosti, tedy amentním stavem na podkladě organického poškození mozku následkem chronické alkoholové závislosti a závislosti na psychostimulacích v minulosti. Jednání pod vlivem alkoholu či jiných psychotropních látek nebylo v době, kdy měl páchat trestnou činnost, zjištěno. V době, kdy měl páchat trestnou činnost, byly jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti sníženy, a to mírou forenzně významnou. Podle zdravotnické dokumentace a podle vlastní výpovědi obžalovaného tento trpí a i v minulosti trpěl živými sny – nočními můrami, což se projevuje hlubokým sněním s tělesnými prožitky, které po probuzení obtížně odlišuje od reality. Tyto sny jsou součástí organického poškození mozku, a to pak mělo vliv na snížení rozpoznávacích a ovládacích schopností v době, kdy měl páchat trestnou činnost, měrou podstatnou blížící se vymizení. Pobyt obžalovaného by bez léčení mohl být nebezpečný, nicméně obžalovaný se podrobuje dobrovolně terapii a tudíž ukládání ochranného léčení by situaci spíše ztížilo.

Před soudem znalec doplnil, že verbální projev obžalovaného zachycený na předmětném telefonátu s policií, který se jeví jako mluva opilého člověka, by mohl být způsoben amentním stavem. Velmi pravděpodobně se obžalovaný v amentním stavu nacházel, nelze ale ani zcela vyloučit, že by obžalovaný tento stav předstíral. Pobyt obžalovaného na svobodě by bez léčení mohl být nebezpečný z důvodu možného opakování trestné činnosti, jako vhodné léčení znalec uvedl léčení psychiatrické či psychologické v příp. kombinaci s léčením protialkoholním ambulantní formou. Vzhledem k tomu, že se obžalovaný sám dobrovolně léčí, uložení ochranného léčení i nadále nenavrhuje.

4. V opakované výpovědi před soudem znalec potom uvedl, že k závěru, že obžalovaný v době, kdy se měl dopustit projednávaného jednání, nebyl pod vlivem alkoholu, dospěl na základě toho, že nebyl žádný důkaz pro opak. Obžalovaný mu sdělil, že řídil automobil, někam dojel, byl bez alkoholu a na uvedenou situaci nemá amnézii, proto usoudil, že šlo o amentní stav – stav zmatenosti na bázi organického poškození mozku. K této diagnóze došel na základě jasných faktů, kdy obžalovaný prožil první opilost ve 4 letech, od 17 let byl závislý na alkoholu, posléze to byla kombinovaná závislost i na drogách, konkrétně na pervitinu. Pokud obžalovaný hovoří o tom, že 10 let abstinguje, v materiálech nenašel nic, co by toto tvrzení zpochybňovalo. Laický názor nemůže z lékařského hlediska akceptovat, pokud není provázen dechovou či krevní zkouškou. Pokud většina policistů hovoří o opilosti obžalovaného, není to pro něj jako pro lékaře přesvědčivé. V této souvislosti by připomněl mnoho případů lidí, kteří se dostali do diabetického kómatu či subkómatu, byli zmateni a okolím považováni za opilé. Amentní stav u obžalovaného trval i ráno, když byl probuzen policií, obžalovaný si ani nepamatuje, jak se probudil, jak uvedl. Není možno přesně určit, kdy amentní stav skončil, leč na základě jeho výpovědi, kdy uvedl, že ani neví, jak k dialogu s policií došlo. Dokonce uvedl, že pokud by byl plně vzbuzen, neodmítl by dechovou zkoušku, protože si byl jistý, že alkohol nepožil.

Znalec dále uvedl, že pokud se člověk, jako je obžalovaný, napije alkoholu, je pravděpodobnost vzniku amentního stavu pouze nevýznamně vyšší (než při vzniku amentního stavu ze střízlivého stavu). U takovéto osoby, která abstinguje tak při jednorázovém napití dojde spíše k prosté opilosti a nikoliv ke vzniku amentního stavu, to není typické.

5. Před rozhodnutím ve věci vzal soud na zřetel i ostatní provedené důkazy, kterými jsou úřední záznamy o podaném vysvětlení [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted] (jež byly u hlavního líčení přečteny za splnění podmínek § 211 odst. 6 tr. řádu), audiozáznam předmětného telefonátu zachycený na DVD, jakož i důkazy listinné – protokol o zadržení osoby podezřelé, fotografie výpisu hovorů z telefonu obžalovaného, úřední

záznamy policie k předmětné události, protokol o obsahu audionahrávek, aktuální zprávy ke zdravotnímu stavu obžalovaného a další.

6. I tentokráte po zhodnocení všech provedených důkazů dospěl soud k závěru, že je vina jednoznačně prokázána, nicméně nelze (na rozdíl od předchozího rozhodnutí) vycházet z toho, že by se obžalovaný trestné činnosti dopustil pod vlivem alkoholu.
7. Jak je uvedeno výše, obžalovaný od počátku nepopírá, že se dopustil jednání, pro které je stíhán, toto si však nepamatuje. S tímto doznáním potom koresponduje většina provedených důkazů, tj. audiozáznam předmětného telefonátu, úřední záznamy o podaném vysvětlení zasahujících policistů [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], úřední záznamy policie k předmětné události a další.
8. Soud tudíž neměl žádných pochybností o tom, že se obžalovaný jednání uvedeného v obžalobě dopustil, tj. že dne 30. 3. 2020 v nočních hodinách na odpočívadle benzinové čerpací stanice Mol na 36,5 km dálnice D5 ve směru na Plzeň zavolal na tísňovou linku policie a sdělil, že má koronavirus a roznáší jej po celé České republice.
9. Jednalo se o zprávu nepravdivou (jak ukázalo následné testování obžalovaného), která byla bezesporu způsobila vyvolat opatření vedoucí k nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa a bezdůvodnou záchrannou práci integrovaného záchranného systému, přičemž se obžalovaný tohoto jednání dopustil za stavu ohrožení státu, resp. v době vyhlášeného nouzového stavu.
10. Obžalovaný svým jednáním „zaměstnal“ přímo 5 zasahujících policistů a několik zdravotníků, což lze bezesporu hodnotit jako bezdůvodnou práci integrovaného záchranného systému. Na jednání obžalovaného je nutno pohlížet také v kontextu doby, ve které k jednání došlo, tj. v počátcích pandemie, kdy každá takováto zpráva či zásah vyvolal, či mohl vyvolat paniku v daném místě, resp. znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa. Soud považuje za nepochybné také to, že jednání obžalovaného nabývá vyšší závažnosti právě proto, že se uskutečnilo v době pro společnost obtížné a zátěžové situaci, tj. v době nouzového stavu vyhlášeného z důvodu pandemie.
11. Soud jednání obžalovaného v souladu s obžalobou kvalifikoval jako zločin šíření poplašné zprávy podle § 357 odst. 2, odst. 4 tr. zákoníku.
12. Obžalovaného uznal vinným tímto trestným činem, jelikož jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti nebyly zcela vymizelé.
13. Závěr znalce, že rozpoznávací a ovládací schopnosti byly v době spáchání činu v důsledku amentního stavu sníženy podstatnou měrou blížící se vymizení, měl ale zásadní význam při úvahách soudu o uložení trestu obžalovanému za tuto trestnou činnost.
14. V důsledku doplněné výpovědi znalce musel soud vycházet z toho, že se obžalovaný mohl nacházet v amentním stavu nejen v době telefonátu na policii, ale i v době jednání s policisty, kteří ho mohli mylně považovat za opilého. Soud vzal na zřetel i vyjádření znalce, že obžalovaný mohl odmítnout zkoušku na alkohol právě proto, že byl v amentním stavu.
15. Soud měl tedy pochybnosti o tom, zda-li se obžalovaný v době páchaní trestné činnosti nacházel pod vlivem alkoholu, přičemž v těchto pochybnostech vycházel z alternativy pro obžalovaného příznivější, tj. že v předmětné době opilý nebyl, resp. že se nacházel v amentním stavu.

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Sládková.

16. Za této situace, kdy obžalovaný jednal za stavu podstatně snížené přičetnosti, který si ani z nedbalosti nepřivodil vlivem návykové látky, bylo možno užít ustanovení § 40 odst. 2 tr. zákoníku či § 47 odst. 1 tr. zákoníku. Vzhledem k tomu, že podle znalce byly v době činu rozpoznávací a ovládací schopnosti téměř vymizelé, dospěl soud k závěru, že by obžalovaného bylo neúčelné trestat, resp. že ochranné léčení zajistí nápravu pachatele a ochranu společnosti lépe než trest.
17. Proto podle § 47 odst. 1 tr. zákoníku upustil od potrestání obžalovaného za současného uložení ochranného léčení psychiatrického ambulantní formou, jak znalec doporučil. Absolvování tohoto léčení by mělo přispět k detailnějšímu objasnění příčin vzniku amentního stavu obžalovaného a tím k předejití opakování stejné či obdobné trestné činnosti.

Poučení

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 8 dnů ode dne doručení opisu jeho písemného vyhotovení.

Odvolání se podává u Okresního soudu v Berouně a rozhoduje o něm Krajský soud v Praze.

Odvolání musí být odůvodněno tak, aby bylo patrné, ve kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které jeho vydání předcházelo. Odvolání obžalovaného však nemůže směřovat proti výroku o vině v rozsahu, v jakém soud přijal jeho prohlášení viny, či proti skutečnostem uvedeným v prohlášení viny.

Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, nejde-li o výrok o vině v rozsahu, v jakém soud přijal jeho prohlášení viny, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody a zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci.

Osoba oprávněná napadnout rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku jej může napadnout také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Beroun 22. září 2021

Mgr. Aleš Grombíš v. r.
předseda senátu